

פחד דוד

עלון שבועי בענייני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8566233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונבדד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 559

משכיל לדוד

פרשת קדושים

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

להקפיד שגור דלוק יהיה מעל לראשו, דהיינו שגור התורה תמיד יהא דלוק וזורח עליו, ואז ממילא מובטח לו שיצליח במערכה כנגד היצר הרע. נמצא שעוד קודם שבועתו יודע הוא את אשר עתיד לעבור ושבועתו שבועת אמת.

ושבועה זו משביעים אותו דווקא כשהוא נמצא בעולמות העליונים במקום שאפוף קדושה וטהרה, מקום זך ונקי מכל רבב של טומאה, כדי שבשעת שבועתו יספוג מן הקדושה הנמצאת במקום וכך בעת כזו שבה שואף הוא אל קרבו כוחות אדירים של קדושה מהעולמות העליונים - יוכל לנהל את אורח חייו בקדושה ולהתמודד בניסיונות החיים העומדים בדרך. נמצא שכבר בעודו בעולמות העליונים עוד קודם ביאתו לעולם מספק לו הקב"ה את הכוחות הדרושים כדי להתמודד עם היצר הרע, וממלא את מצבוריו די צרכו באוצרות של קדושה וטהרה. נמצא שהאדם מגיע לעולם הזה כשהוא מצוייד כראוי במזון רוחני וקדוש שהוא למעשה כלי מלחמה נגד היצר ובכוחו לעמוד בשבועה, שהרי אין מביאין על האדם ניסיונות שאינו יכול לעמוד בהם.

וזה שאמרו חז"ל (בבא מציעא קז.) על הפסוק "ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך", כשם שביאתך לעולם בלא חטא כך צאתך מן העולם ללא חטא. מבקשים מהאדם ואומרים לו, כשם שבא הוא לעולם ספוג בקדושה עליונה וכוחות עליונים טמונים בו - עליו להיזהר שלא יפסיד כוחות אלו, אלא יצא מן העולם בדיוק עם אותה הקדושה שעמיה הגיע לכאן.

לכן מצווה הקב"ה לאדם ואומר לו "קדושים תהיו", ובאמת אין הכוונה שיהיה האדם קדוש כדרגתו של הקב"ה, שהרי זהו דבר בלתי אפשרי ולא ניתן להשגה. אלא יהא קדוש כשם שהיה קודם בואו לעולם - עומד לפני כסא הכבוד וספוג קדושה וטהרה, ואם ימשיך עליו את הקדושה הזו - הרי אף ה' יוסיף עליו מקדושתו כמו שכתוב "אני ה' מקדשכם" (ויקרא כ. ח) וכבר למעשה מבין האדם ויודע באיזו קדושה מדובר, כי ספג קדושה זו עוד קודם בואו לעולם וטמונים בו כוחות אלו ומן השמיים תובעים ממנו שהרי עמד ונשבע לפני ה' שיהא צדיק ולא רשע, ואם כן עליו לשמור על קדושה זו מכל משמר לבל יפסיד אותה ועם כוחות אלו ילחם מלחמת חורמה ביצר הרע ויכה בו ובכך יזכה לחיי נצח.

זו היא בקשתו של הקב"ה מן האדם "קדושים תהיו" וכך גם אומר הזוהר הקדוש - כי כל המצוות אשר נתן לנו הקב"ה לקיים, הם עצות וכלים כדי להשיג את מעלת הקדושה. אם כך בכוחו של האדם לשמור על קדושה נפלאה זו, ובידו הדבר כי נתנו לו את הכלים לכך.

קדש עצמך במותר לך

"קדושים תהיו כי קדוש אני ה' א-להיכם" (ויקרא יט. א.)

איתא בתורת כהנים "קדושים תהיו" - פרושים תהיו. ובפרשת שמיני נאמר (ויקרא יא. מד) "והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני". ואיתא בתורת כהנים "כי קדוש אני" - כשם שאני קדוש כך אתם היו קדושים, כשם שאני פרוש כך אתם היו פרושים.

ולכאורה יש להבין את דברי המדרש. הרי מיהו האדם, בשר ודם יציר חומר אשר יתיימר להגיע לקדושה עילאית זו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, אשר מלאכים ותרשישים סובבים אותו ורועדים וחלים מפניו. הרי היצר הרע יושב ושוכן בלב האדם ומנסה להכשילו על כל צעד ושעל, ומנסה בכל כוחו להסיתו אל הדרך הרעה, האם אפשרי כי חרף כל הניסיונות והקשיים העומדים בפני האדם יצליח הוא להעפיל לדרגות קדושה כה גבוהות ונשגבות, ואם כן מהו הדמיון ומהי ההשוואה לבורא העולם ישתבח שמו?

עוד אמרו חז"ל (מסכת נדה ל.) "תשבע כל לשון" - זה יום הלידה שמשביעים אותו תהי צדיק ואל תהי רשע. ואפילו כל העולם כולו אומרים לך צדיק אתה, היה בעיניך כרשע, והוי יודע שהקב"ה טהור ומשרתיו טהורים ונשמה שנתן בך טהורה, אם אתה משמרה בטהרה מוטב, ואם לאו הריני נוטלה ממך, עד כאן. לכאורה שבועה זו בטעות יסודה, וכי האדם יודע מה מצפה לו בבואו לעולם הזה, האם יודע הוא איזו התמודדות קשה נכונה לו בבואו לעולם אל מול היצר הרע? שם בעולמות העליונים נמצא הוא כעת, והעולמות הינם נקיים מכל רבב של רע ואין יצר הרע שולט בהם, בוודאי שחושב הוא כי להיות צדיק ולא רשע - דבר של מה בכך הוא ומוכן הוא אף להישבע על כך. אולם כשמוגיע לעולם הזה רואה ונתקל בניסיונות קשים, לכאורה מיד נסוג הוא לאחור ומתחרט על שבועתו וחוזר בו כי אינו יודע מראש שיש להלחם ביצר הרע.

וחשבתי לומר בסיעתא דשמיא, כי כשהאדם נמצא למעלה לפני ביאתו לעולם עוד קודם שבועתו - מראים לפניו את כל תחלואי העולם הזה ואת כל הניסיונות הנמצאים בו ומלמדים אותו כי מלחמה קשה צפויה לו בבואו לעולם, ורק אז משביעים אותו. כך למעשה נמצא כי יודע הוא בבירור על מה הוא נשבע ולקראת מה הוא הולך ואין זו שבועת שווא. ואפשר לומר שזהו שאומרת הגמרא (נדה לא): תינוק במעי אמו נר דלוק על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו. שמראים לו בפניו את העולם עם כל הקשיים והניסיונות שבו כדי שידע לקראת מה הוא צועד, ואומרים לו - כי אם רצונו להצליח במלחמה זו, עליו

»» המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il ««

פרשת קדושים כ"ו ניסן תשע"א

ירושלים	תל אביב	באר שבע	הדלקת נרות
18:42	18:58	18:58	הדלקת נרות
19:56	19:59	19:57	מוצאי שבת
20:35	20:43	20:43	רבינו תם

הילולא דצדיקיא

כז - רבי אפרים נבון דיין, מח"ס "מחנה אפרים"	כט - רבי יהודה העשל, מח"ס "נימוקי הגר"ב"
כז - רבי יהודה כהנא מח"ס "קונטרס הספיקות"	ל - רבי יעקב בירב
כח - רבי יחיאל צאלה, המהר"ץ	א - רבי משה שמואל שפירא, ראש ישיבת באר יעקב

הפצא של קדושה

"לא תקיפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך" (ויקרא

יט. כז) אחד מסימני ההיכר של היהודים בכל רחבי הגלובוס, הוא ללא ספק פיאות הראש והזקן המעטרים את כל תו פניו של היהודי. על אף שמצוות התורה היא מצוות לא תעשה שלא להשחית את פאות הזקן והראש, הנה כבר מימות רבותינו הראשונים בעלי התוספות אנו מוצאים את המנהג להניח פיאות לילדים הקטנים בהגיעם לגיל שלש שנים.

וכך אנו מוצאים במסכת נזיר (דף מא:): "מיהו צריך ליהדר שלא ליטול פאת הראש אפילו במספרים דשפיר איקרו כעין תער. וכן נהגו העולם כשמגלחין התינוקות לשייר בצדעיהן הרבה שערות". דברים ברורים יותר אנו מוצאים מאוחר יותר בשו"ת התשב"ץ (חלק ג סימן צג): "מ"מ ראויים ישראל הכשרים להתרחק מהם ויהיו ניכרין בתגלחותיהם וכל רואיהם יכירום כי הם זרע ברך ה'". פאות הראש הפכו ברבות הימים ל"הפצא של קדושה", עד כדי כך שבקהילות יהודי תימן היו היהודים נשבעים על דבר אמת כשהם אווזין בפיאות הראש שנקראו בפייהם "סימנים" שהם זרע ברך ה', להבדילם מגויי הארץ, וכל שאין לו "סימנים" מסתמא אינו יהודי.

כך גם מספר מרן החפץ החיים זצ"ל בספרו "תפארת אדם", שכך זכור לו שהיו היהודים נשבעים בפיאות הראש שלהם.

מעולם לא התגלחתי

סיפור מופלא סיפר הגרי"מ שטרן שליט"א רבה של שכונת עזרת תורה בירושלים, שבחסדי השי"ת החלים ממחלתו הקשה בה נפל למשכב ל"ע. וכה הוא סיפר: "לפני שהתחלתי בטיפולים הכימותרפיים, נאמר לי מפי הצוות הרפואי בבית החולים שיש חשש מנשירת השער. נסעתי אל מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א, וסיפרתי לו שעל פי דרך הטבע אמור השער שלי לנשור, ובקשתי ממנו ברכה".

הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א פנה אלי ושאל אותי: האם בעבר התגלחתי? והשבתי לו כי מעולם לא התגלחתי. אז הוא אמר לי שאסע לכותל המערבי ואבקש על כך מהקדוש ברוך הוא: 'תגיד להשי"ת שעד עתה - אתה שמרת על הזקן, ומעתה ואילך אתה מפקיד אצלו את השמירה על הזקן - אמר לי הגר"ח".

"יצאתי מבני ברק, ונסעתי מיד לכותל המערבי ועשיתי בדיוק כפי שהורה לי הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א. ברוך ה', כפי שניתן לראות, אף שערה לא

נגרעה מהדרת הפנים שלי". כך מסיים הגאון הרב שטרן שליט"א את הנס המופלא שאירע עמו בחסדי השי"ת.

רק הפיאות נותרו

ועוד בענין זה, מסופר בספר "עלינו לשבח": אברך תלמיד חכם הגיע לביתו של מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א, עם ילדו הקטן בן ה-7, וביקש מהגאון לשמוע את סיפורו.

ילד זה, הלומד באחד הת"תים בבני ברק, חלה ל"ע במחלה הידועה. בשלב מסוים, כאשר היה ברור שצריך להתחיל בטיפולי ההקרנות, סיפרו ההורים לילדם שבעקבות הטיפולים שהוא אמור לעבור, ינשור כל השיער מגופו. הילד לא נבהל מי יודע מה, אבל לאחר זמן קצר פרץ בבכי מר, ואמר להוריו: "על שער הראש לא איכפת לי, אבל אוכל להמשיך ולהיקרא 'ילד יהודי' - ללא פיאות?! ובכה בכי תמרורים. הילד, כך המשיך האב לספר להגר"ח קניבסקי, הסב את פניו אל הקיר, ופנה אל הקדוש ברוך הוא, לאבא שבשמים, בתפילה נרגשת מעומק לבו הזך והטהור:

אבא רחום, אני בטוח שכל מה שאתה עושה עימי - לטובה אתה עושה. אני בטוח בכך. אין מי שמרחם עלי יותר ממך. כך גם אמרו לי תמיד אבא ואמא. לכן אני מקבל באהבה גמורה את המחלה שהבאת עלי, ואני גם מוכן לגשת לטיפולים הקשים בלב שלם, כי אני בטוח בזה שגם שם לא תעזובי ולא תטשני. אתה תהיה איתי תמיד ותשמור עלי. אני מוכן להקריב גם את השער של הראש שלי, למרות שתהיה לי בכך בושה איומה ונוראה. הכל אני מוכן. הכל. ממש הכל. אבל הפיאות?! וכן פרץ הילד בבכי נורא. הפיאות?!... הכיצד אוכל לוותר עליהן?!... הרי זו צורתו של ילד יהודי!... ואני רוצה להמשיך ולהיות כזה!... אני מבקש ומתחנן לפניך, אבא שלי, אבא שבשמים, שתשאר לי לפחות את שער הפיאות! שהפיאות לא ינשרו ממני במהלך ההקרנות הכימותרפיות!

כך התפלל הילד שעה ארוכה, והתמוגג מבכי. ואנחנו, ההורים, עמדנו מן הצד, ובכינו יחד איתו, ממשיך האב לספר להגר"ח קניבסקי.

והנה, הוא מצביע על ילדו, הנס הלא יאומן הזה התרחש! הבאתי לכאן את הילד כדי שהרב יראה במו עיניו את פלא הפלאים הגדול שעשה הקדוש ברוך הוא איתו, וכרחם אב על בנו האוזין לתפילתו שיצאה מלב טהור. כל השיער של הילד נשר, ורק הפיאות נותרו על כן כבראשונה!..

האב סיפר בהתרגשות שהרופאים ממש לא האמינו למראה עיניהם, ואמרו שמקרה כזה לא זכור בהיסטוריה הרפואית.

גם הגר"ח קניבסקי שליט"א התרגש למשמע הסיפור, וקרא לבני ביתו שיבואו לראות את הילד עם הפיאות שנותרו בשלימותו כפי שהוא ביקש מאבא שבשמים.

חוד הפרשה

תולה ארץ על בלימה נצור לשונך

אין זו הדרך הישרה

יש שסיבת הרגל עונו בא לו מצד הפקר, כי רואה שדבר זה הפקר בעיני הרבה מבני האדם בעונותינו הרבים, ואין נחשב בעיניהם לעון כלל, על כן נתרשלו דיו משמירתו. אולם אין זו הדרך הישרה, אלא אף שרואה אנשים חשובים שאינם זיהרים בדבורם, אל ילמד מהם (ומכל מקום ידון אותם לכף זכות, שלא התבוננו בחומר הענין). (שער התבונה).

1. מפני מה נאמר הצווי "איש אמו ואביו תיראו", בלשון זכר?
2. מהו המקור בפרשתנו לאיסור הלבנת פנים?

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

גאולתן של ישראל אינה תלויה אלא בבכי

הגלות, וזהו שנאמר (ירמיה לא, ח) "בבכי יבואו, ובתחנונים אובילים".

הגע עצמך, הרי ידענו שלא היה עשו מקיים מצוה זו כהוגן, ואם כן לא היה ראוי שינתן לו כל השכר הזה. ולא עוד, אלא הקב"ה עושה דין בישראל מפני דמעותיו. אלא התירוץ הוא, שבאותה שעה שהוריד עשו דמעות בפני יצחק אביו, באה מדת הדין לפני הקב"ה ואמרה לו, רבנו של עולם, שמא רשע זה הוא בוכה ומוריד דמעות על המצוה שהחמיץ,

הוא אינו בוכה אלא על השכר והברכות שנטלן יעקב הימנו, ואם זה כך בוכה ומצטער על שכר גשמי, אינו דין שיהיו ישראל להוטיין אחר המצוות כדרך שרשע זה להוטי אחר שכרן של מצוות. כיון ששמוע הקב"ה כך, הכתיב לו שכר על הדבר, ונתפזרו ישראל לבין האומות בשביל כך, ואינם יוצאים משם עד שישתקעו דמעותיו של אותו רשע בדמעותיהן של ישראל, ואינם כלים בדמעות הבאות מן הצרה,

שהרי הללו בגזירה באות עליהן, אלא הן כלים בדמעות היורדות מעיניהם על צערה של שכניה, וכענין שאמרו (ב"מ נט, א) מיום שנחרב בית המקדש ננעלו שערי תפילה, שנאמר (איכה ג, ח) "גם כי אזעק ואשוע - שתם תפילתי". ואף על פי ששערי תפילה ננעלו, שערי דמעות לא ננעלו, שנאמר (תהלים לט, יג) "שמעה תפילתי ה' ושועתי האזינה, אל דמעתי אל תחרש".

"כי איש איש אשר יקלל את אביו ואת אמו מות יומת".

(כ' ט) אמרו חכמים (תנחומא קדושים טו) בוא וראה מצות כיבוד אב ואם כמה

חביבה לפני הקב"ה, שאין הקב"ה

מקפח שכרו בין צדיק בין רשע. מנלן -

מעשו הרשע, על שכיבד את אביו, נתן לו הקב"ה את כל הכבוד

הזה. רבי אלעזר אומר, שלש דמעות הזיל עשו הרשע, אחת מעינו של ימין, ואחת מעינו של שמאל, והשלישית נקשרה בעינו ולא ירדה. אימתי, בשעה שבירך יצחק את יעקב, בוא וראה כמה נתן לו הקב"ה. עוד אמרו (ילמדנו בראשית קכו) על שלש דמעות שהטיף עשו, נעשו לישראל שלש פולמסיות, שנאמר (תהלים פ, ו) "האכלתם לחם דמעה ותשקמו בדמעות שלישי".

ועוד אמרו בזוהר הקדוש (ח"ב יב, ב) כי גאולתן של ישראל אינה תלויה אלא בבכי, בזמן שישלמו ויכלו בכי דמעות שבכה עשו לפני אביו, והדמעות הללו הורידו את ישראל בגלות, כיון שיכלו זכות הדמעות הללו, יצאו ישראל מן

מן המעיין

החוטא בפרהסיא מחליש את עוצם הפחד, החרדה והבושה אשר הוטבעו באדם, כלפי עוונות, ונמצא מכשיל את הרבים.

מעתה מובן, שעצה זו שיעצונו חז"ל לדון לכף זכות, מטרתה עבור עצמנו, כדי שלא נמצא פתח בלבבינו לפרוץ גדר הבושה. כי אחר שנקבע בלבנו, שכולם צדיקים המה, היאך נעיז לקום ראשונים ולחטוא. לא כן כאשר ינסה האדם למצוא שמץ דופי בכל אחד, כי אז בבוא עת חולשה ורפיון, יותר עלול הוא להכשל ח"ו.

"איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו" (יט. ג)

מספרים על רבי אלכסנדר זיסקינד מהורודנא, בעל "יסוד ושורש העבודה", שלפני עשיית כל מצוה היה אומר שלוש פעמים "לשם יחוד" - לשם המצוה עצמה, לשם כיבוד אב, ולשם כיבוד אם;

שהרי מובא בזוהר הקדוש כי בכל מצוה ומעשה טוב שהאדם עושה, הריהו גורם נחת וכבוד להוריו בעלמא דקשוט.

וכך נאמר בזוהר בפרשת "יתרו": "כבד את אביך ואת אמך" - בעובדי דכשרין, דא איהו יקרא דאביו ודאמיה!

"איש אמו ואביו תיראו" (יט. ג)

רבי אברהם שמואל מפרסבורג היה אומר:

לא רק בזמן שאדם זקוק להוריו, על מנת שיפרנסוהו במזון והלבשה, הריהו מחוייב לכבד אותם, אלא אפילו גם "איש" בהיותו כבר איש העומד ברשות עצמו, ואינו זקוק להם כלל, גם אז מחוייב הוא לכבד אותם כיאה וכראוי לכבודם.

אור הזוהר

"לא תלך רכיל בעמך" (יט. זז)

אמר רבי אבא: בא וראה, בשעה שבני אדם ישנים וטועמים טעם מיתה והנשמה עולה למעלה, עומדת במקום שעומדת ונבחנת על מעשיה שעשתה כל היום וכותבים אותם בספר.

ומדוע הם נכתבים בספר?

לפי שהנשמה עולה למעלה ומעידה על מעשי האדם ועל כל דיבור ודיבור שהוציא מפיו. וכאשר הדיבור שהוציא האדם מפיו הוא כראוי, דברי קדושה של תורה והתפילה,

הדיבור עולה ובוקע רקיעים ועומד במקום שעומד עד שמגיע הלילה והנשמה עולה ואוחזת את זה הדיבור ומכניסה אותו לפני המלך.

וכאשר הדיבור אינו ראוי והוא דיבור מהדיבורים הרעים, מלשון הרע, הדיבור עולה למקום שעולה ואז נרשם הדיבור לחובת האדם.

"בצדק תשפוט עמי" (יט. טו)

לכאורה, איך נעשה שקר בנפשנו לדון אדם לכף זכות בכל מקרה, ואף אם עינינו הרואות שעושה את ההיפך?

כך ביאר המהרי"ל דיסקין זצ"ל: הנה אמרו חז"ל במסכת תענית "מי שהוא עז פנים, לסוף נכשל בעבירה". והיינו, כי הבושה משמשת כמחסום ומעצור בפני החטא, וכיון שפרץ גדר הבושה כבר אין מי שיעצור בעדו מלעבור. כמו שאמרו "סימן טוב לאדם שהוא ביישן, שלא במהרה הוא חוטא".

כמו כן הוא לענין ההשפעה על אחרים. הראשון שחוטא פרץ את גדר הבושה לגמרי. השני לו,

כבר אינו נזקק לעזות גדולה כמוהו כדי לחטוא, ואילו השלישי עוד פחות, אחר שנפרצה גדר הבושה בפניהם. זוהי הסיבה לחומרת חטא "חילול השם". כי

בדרך אבות

ממעשיהם של צדיקים

מידת הזהירות
בלשונינו עוברת
כחוט השני בשיחותינו
ושיעוריו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה
פינטו שליט"א,
המאלפנו בינה
להשכיל ולהבין בדרכי
עבודת השי"ת. ובפרשה זו
אנו קוראים על הציווי הא-להי:

"לא תלך רכיל בעמך" - תנא דבי רבי ישמעאל, זו רכילות זו לשון הרע. וכפירושו של רש"י הקדוש: אני אומר על שם שכל משלחי מדנים ומספרי לשון הרע הולכים בבתי רעים לרגל מה יראו רע או מה ישמעו רע, לספר בשוק, נקראים הולכי רכיל, הולכי רגילה.

בספר "חשוקי חמד" מצטט את דברי המדרש, מיסודו של ר' משה הדרשן, ממנו ניתן ללמוד מוסר השכל עד כמה גדול הוא עונשו של המדבר לשון הרע ורכילות, ואלו דברי המדרש:

נאמר על נח "כי אותך ראיתי צדיק לפני" - לפי שהיה עושה צדקות עם כל אשר היו בתיבה. הא כיצד?

בתחילה, בימי אדם הראשון, היו החתול והעכבר שותפים יחדיו בביתו של אדם הראשון. יום אחד נכנס יצר תחרות בלבו של העכבר כנגד החתול ואמר לאדם: תן לי רשות להרוג את החתול, שהוא גנב. אמר לו אדם: הואיל וסיפרת עליו לשון הרע תהיה לו למאכל. מיד קפץ החתול על העכבר והרגו. כיון שראו כן בניו של העכבר, ברחו לנקייהם הסלעים ולחורי העפר.

כאשר בא נח והכניס לתיבה,

אמר יום האחד החתול לנקבתו, זכורני כשהייתי תינוק הביא לי אבא ממשפחתו של זה ואכלתיו והיה טוב למאכל ועתה ארדוף אחריו ואשיגו ואוכלנו. כיון ששמע עכבר כדברי הללו,

נס מפניו ורדף החתול אחריו, ונעשה לו נס ונזדמן לו חור ונכנס שם. הכניס החתול פיו בחור להוציא מתוכו, ונשכו העכבר, גם החתול קרע לו בצפרו שפתו התחתונה כחצי זרת. הלך העכבר אצל נח ואמר לו: איש צדיק! עשה

רכילות שאינה משתלמת

לי צדקה ותפור לי מה שקרע לי החתול אויבי. אמר לו נח: לך והבא לי נימת שערו. הלך לחתול ומצאו ישן, תפס משערו וחזר לנח ותפר את קרעו. על כן נקרא [נח] איש צדיק. עכ"ד המדרש.

הנה כי כן, נמצאנו למדים מדברי המדרש, עד כמה גדול עונשו של המדבר לשון הרע, שהרי העכבר אמר את האמת ומכל מקום קיבל עונשו עד סוף כל הדורות, להיות נרדף ע"י החתול על שדיבר עליו לשון הרע.

לא זו דרך התורה

"פעם שאלתי את החזון איש, בחודש אלול - סיפר אחד מתלמידי החכמים - מזה עושים עם איסור דיבור לשון הרע, כיצד ניצולים מהאיסור? ומיד הוספתי ואמרתי לחזון איש: "עלה ברעיוני עצה, מאחר ועיקר הבעיה בדיבור לשון הרע, בכך שמגנים על הזולת, ועלינו להתרגל שלא לגנותו, לכן אולי אקבל על עצמי למשך שנה אחת שלא לדבר כלל על הזולת, לא לטוב ולא לרע, ובכך אתרגל שלפני שאדבר על הזולת אעצור ואפקח על עצמי אם הדיבור הוא לגנותו של הזולת או לשבח".

שמע החזון איש את הצעתי והגיב: "לא זו דרך התורה! כתוב 'צדק תדברון!' חייבים לדבר 'צדק' על הזולת. והוסיף החזון איש להסביר את השקפתו: "באמת כל החיים שלנו הם מלחמה בין השכל והרגש, ועפ"י רוב הרגש מנצח. האדם מחויב לעשות את מה שההלכה מחייבת אותו, ואם הוא נכשל לפעמים - הקב"ה יודע שנכשלים... אבל אין לעשות קבלה הנוגדת את ה'צדק תדברון'!"

נזהר מדיבורים בטלים

הגה"צ רבי ישראל מסלנט זצ"ל היה נזהר ביותר בשמירת פיו ולשונו מדיבורים אסורים כמו לשון הרע ורכילות וכו' ואף שדעתו היתה מעורבת עם הבריות בכל זאת נזהר גם כן מכל דיבורים בטלים.

ואף הוא עצמו העיד על כך: פעם הוכיח לאחד ממקורביו על עניני הדיבור ואמר לו בזה הלשון: "על לשון הרע לא תוכל לומר לי טול קורה מבין עינך, וכמדומה גם על דברים בטלים..."

אנשי אמונה תולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

הנדוניה חזרה

בבית משפחת לוב היתה התרגשות רבה לקראת חתונת הבת. האב ר' אברהם טיפל בכל עניני החופה והקידושין, ואילו האם הגב' חנה טיפלה במסירות בעניני הכנת הנדוניה לבתה הכלה, כדי שלא יחסר לה מכל טוב.

מועד החתונה הלך וקרב. ואולם, אז שוד ושבר. שבועות מעטים קודם הנישואין חדר גנב לבית משפחת לוב וגנב את כל הנדוניה של הכלה, מבלי להשאיר דבר. האמא, נכנסה לייאוש, שכן מצבם הכלכלי היה דחוק מאד, ורק במאמצים גדולים הצליחה המשפחה לחסוך פרוטה לפרוטה כדי לרכוש נדוניה לכלה. ואילו עתה, חששה, עלול החתן לבטל לגמרי את הקשר של הנישואין, באם ישמע על הגניבה שאירעה, והוא יחזור בו מקשר השידוכין.

בצר לה פנתה האם אל רבי חיים פינטו זיע"א הקטן, וביקשה ממנו שיתפלל לישועתה, שהנדוניה תחזור אליה. רבי חיים הרגיע אותה ואמר לה, כי בזכות סבו רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, יתפס הגנב וכל הגניבה תוחזר במלואה. גב' לוב נרגעה מעט וחזרה לבייתה. אולם בסתר לבה הרגישה כי כל עוד

הגניבה לא תשוב אליה, לא יהיה לה שקט ומרגוע בנפשה. בכל יום היה רבי חיים זיע"א שב ומרגיע את גב' לוב, שלא ירחק היום שבו הגנב ייתפס והגניבה תוחזר במלואה. כך חלפו להם ימים אחדים ובני המשפחה כבר התייאשו מלמצוא את הגניבה. הגנב עצמו, היה מגיע בכל יום לרבי חיים זיע"א ומביא לו כסף, כדי שיתפלל "להצלחתו". רבי חיים היה נוטל ממנו את הכסף שלא בא לו בדרך כשרה, והיה צורך אותו בצרור מיוחד בכדי להשיבו לבעליו בבוא העת. ימים אחדים לאחר מכן נתפס הגנב "על חם". היה זה בעת שיצא מן העיר עם כל שללו שגנב גם במקומות אחרים. הגנב הובא אחר כבוד אל בית הכלא, וכל הגניבה הוחזרה במלואה לבית משפחת לוב, וההכנות לחתונה נמשכו בשמחה ובמשנה מרץ.

לאחר מכן, נישא רבי חיים זיע"א אל שלטונות הכלא, שוחח איתם ועם הגנב, ולאחר שזה הבטיח לשוב מדרכיו ומעלליו ולחזור לדרך המוטב, השתדל רבי חיים זיע"א בעדו ואף חתם ערבות עבורו שלא ישוב לדרכו הרעה, והגנב שוחרר ממאסרו.